

Фізична культура: про особливості організації навчального процесу в 2017-2018 н/р

Шановні колеги!

Звертаю Вашу увагу на рекомендації МОН щодо особливостей викладання предмета «Фізична культура» в 2017-2018 н/р.

У цьому тексті – тези з листа Міністерства освіти і науки України від 09.08.2017 р. № 1/9-436 (повний текст - <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/metoduchni.html>).

ЗМІСТ

Фізична культура: про особливості організації навчального процесу в 2017-2018 н/р	1
Початкова школа	2
Навчальні програми	2
Домашні завдання	2
Оцінювання навчальних досягнень учнів початкових класів	2
Кадри	3
Література	5
5-9 класи	5
Наскрізні змістові лінії	7
<i>Знаннєвий компонент</i>	7
<i>Діяльнісний компонент</i>	8
<i>Оцінно-ціннісний компонент</i>	8
Компетентнісний підхід	8
Виконуючи компетентнісно орієнтовані завдання, учні мають навчитися	8
До компетентнісно орієнтованих завдань відносять	8
Компетентнісно-орієнтовані завдання (задачі) у своєму змісті містять	9
Особистісне спрямування змісту завдання вимагає наявності в ньому мотиву.	9
Мета навчального предмета	10
Про оновлену програму	11
Інваріантна складова	11
Варіативна складова	11
Про медичні групи	12
Домашні завдання	12
Методика	13
Оцінювання	13
Перелік деяких корисних ресурсів для самоосвіти учнів	13
Електронні підручники, курси	13
Ресурси для навчання програмуванню	14

Початкова школа

Навчальні програми

У 2017/2018 навчальному році учні початкових класів навчатимуться за навчальними програмами, затвердженими наказами Міністерства освіти і науки України від 05.08.2016 № 948 «Про затвердження змін до навчальних програм для 1-4-х класів загальноосвітніх навчальних закладів» (у якому затверджено зміни до таких програм: ... «Фізична культура», «Основи здоров'я») та від 12.09.2011 № 1050 «Про навчальні програми для 1-4 класів загальноосвітніх навчальних закладів».

Типові навчальні плани початкової школи складені на виконання Закону України «Про загальну середню освіту» та затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 10.06.2011 № 572 «Про Типові навчальні плани початкової школи» (зі змінами).

Інформуємо, що частину навчального навантаження з фізичної культури у початковій школі (до 1 години на тиждень) можна використовувати на вивчення окремих навчальних предметів, що забезпечують рухову активність учнів (хореографія, ритміка, плавання тощо), за наявності відповідних умов, педагогічних кадрів та навчальних програм, які мають гриф Міністерства освіти і науки України.

Домашні завдання

Обсяг домашніх завдань визначається згідно з Державними санітарними правилами і нормами влаштування, утримання загальноосвітніх навчальних закладів та організації навчально-виховного процесу (ДСанПН 5.5.2.008-01).

У 1-му класі домашні завдання не задаються.

У 2-4 класах обсяг домашніх завдань з усіх предметів має бути таким, щоб витрати часу на їх виконання не перевищували: у 2-му класі – 45 хвилин; у 3-му класі – 1 години 10 хвилин; 4-му класі – 1 години 30 хвилин.

Недопустимим є перевантаження учнів завданнями, які містяться у додаткових посібниках, зошитах з друкованою основою: зафарбовування малюнків, складання схем, таблиць, виконання додаткових завдань і вправ, написання домашніх творів тощо.

Домашні завдання не задаються учням на вихідні, святкові та канікулярні дні.

Оцінювання навчальних досягнень учнів початкових класів

Оцінювання навчальних досягнень учнів здійснюється вербально:

- у 1 класі з усіх предметів інваріантної складової.

За рішенням педагогічної ради навчального закладу може надаватися словесна характеристика знань, умінь і навичок учнів 2 класу;

- у 2-4 класах з предметів інваріантної складової: ...«Основи здоров'я», «Фізична культура», ...;

- у 1-4 класах з усіх предметів варіативної складової.

Кадри

Наголошуємо, що відповідно до Галузевої угоди між Міністерством освіти і науки та ЦК Профспілки працівників освіти і науки України на 2016-2020 роки, зареєстрованої в Міністерстві соціальної політики України від 15 грудня 2016 р. № 31, **рекомендовано** передавати уроки з окремих предметів у початкових класах, в т. ч. уроки іноземної мови, фізичної культури, образотворчого мистецтва, музики, інформатики лише спеціалістам за наявності об'єктивних причин та обов'язкової письмової згоди учителів початкових класів, забезпечуючи при цьому оплату праці відповідно до положень п. 74 Інструкції про порядок обчислення заробітної плати працівників освіти.

Поряд із зазначеним вище звертаю Вашу увагу на чинні документи щодо кадрового забезпечення процесу фізичного виховання в навчальних закладах державного значення.

Закон України "Про фізичну культуру і спорт"

Стаття 49. Кадрове забезпечення сфери фізичної культури і спорту

Держава забезпечує підготовку, перепідготовку та підвищення кваліфікації кадрів у сфері фізичної культури і спорту.

Право проводити фізкультурно-оздоровчу та спортивну діяльність, фізкультурно-спортивну реабілітацію надається фахівцям, які мають спеціальну освіту та відповідний освітньо-кваліфікаційний рівень. Тренери та спортивні судді проходять обов'язкову атестацію в порядку ([з1577-12](#)), визначеному центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері фізичної культури та спорту.

Атестація тренерів та спортивних суддів, фахівців з фізкультурно-спортивної реабілітації, які беруть участь у фізкультурно-оздоровчих, фізкультурно-реабілітаційних та спортивних заходах для інвалідів, проводиться Українським центром з фізичної культури і спорту інвалідів, у порядку, визначеному центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері фізичної культури та спорту. {Частина друга статті 49 із змінами, внесеними згідно із Законом N 5460-VI ([5460-17](#)) від 16.10.2012}

Національна доктрина розвитку ФКіС / Затв. указом Президента України від 28.09.2004 №1148/2004

VI. Забезпечення розвитку фізичної культури і спорту

22. Кадрова політика у сфері фізичної культури і спорту базується на використанні науково обґрунтованих підходів до прогнозування та задоволення реальних потреб суспільства у відповідних фахівцях (як за кількістю, так і за якістю підготовки), підвищення рівня захисту їх

інтересів, удосконалення системи морального і матеріального стимулювання, нормування та оплати праці, посилення особистої відповідальності за кінцевий результат діяльності. Забезпечення високої професійності таких фахівців стимулюється шляхом проведення їх періодичної атестації. Визначальними чинниками у доборі кадрів є фаховий рівень, досвід роботи та вміння працювати в нових соціально-економічних умовах. У сфері фізичної культури і спорту систематично оновлюється нормативна база з питань класифікації професій.

Наказ МОН України від 14.12.2005 "Про вдосконалення роботи з фізичного виховання в навчальних закладах України"

5. Ректорам і директорам обласних інститутів післядипломної педагогічної освіти запровадити з 2006 року викладання спеціального курсу з теорії та методики фізичного виховання в обсязі не менше 36 год. для вчителів початкової школи.

Наказ МОН України від 01.06.2010 №521 "Про затвердження Правил безпеки під час проведення занять з фізичної культури і спорту в ЗНЗ"

1.3. Заняття з фізичної культури і спорту в навчальних закладах проводяться відповідно до навчальних програм освітньої галузі "Здоров'я і фізична культура" Державного стандарту початкової загальної освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16.11.2000 N 1717 ([1717-2000-п](#)), та Державного стандарту базової і повної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 14.01.2004 N 24 ([24-2004-п](#)).

Заняття з фізичної культури і спорту в навчальних закладах проводяться вчителем фізичної культури або особою, яка має спеціальну освіту та кваліфікацію: тренер, керівник гуртка, групи, спортивної секції тощо (далі - фахівець з фізичної культури і спорту) і пройшла обов'язковий профілактичний медичний огляд відповідно до Правил проведення обов'язкових профілактичних медичних оглядів працівників окремих професій, виробництв та організацій, діяльність яких пов'язана з обслуговуванням населення і може призвести до поширення інфекційних хвороб, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 23.07.2002 N 280 ([z0639-02](#)), зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 08.08.2002 за N 639/6927.

Поряд із вищезазначеними витягами звертаємо Вашу увагу на те, що ми є мешканцями Європейської спільноти, тому не маємо права бути байдужими до подій Євроінтеграції. Звертаємо Вашу увагу також і на цей документ:

Європейський маніфест "Молоді люди та спорт"

Стаття 7. Руководство

1. Руководители должны относиться к молодым людям с уважением, учить их терпимости и честности, вовлекать их в процесс принятия решений, касающихся организаций, в которых они занимаются, заинтересовывать их в приобретении руководящего опыта.
2. Компетентные власти должны предпринимать необходимые шаги, чтобы учителя, тренеры, руководители повышали свою квалификацию на рабочих местах.
3. Занятиями спортом на всех уровнях - в стенах или за стенами школы - **должны руководить квалифицированные и подготовленные руководители, учителя, тренеры, независимо от того, работают они на добровольной или профессиональной основе.** Они должны с ответственностью подходить к выполнению своих обязательств, знать о специфических нуждах молодых людей.

Література

Навчальна та методична література для початкової школи зазначена у Переліках навчальних програм, підручників та навчально-методичних посібників, рекомендованих Міністерством освіти і науки України, що розміщені на офіційному сайті МОН.

5-9 класи

Навчальні програми розміщені на офіційному сайті МОН (<http://mon.gov.ua/activity/education/zagalnaserednya/dfhfjgfyjngfjn1t5j1tjyf85y161y68j16t81nt6.html>).

У 10-11 класах – за програмами зі змінами 2016 року (http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/navchalni_programy.html).

Ключові (загальноосвітні) **компетентності** – це сукупність знань і навичок, яких потребує кожен учень як суб'єкт навчально-виховного процесу для самовизначення, загального розвитку і самореалізації.

*«Компетентність у перекладі з латинської *competentia* означає коло питань, у яких людина добре обізнана, має знання та досвід. Компетентна в певній сфері людина має відповідні знання та здібності, що дозволяють їй обґрунтовано судити про цю сферу й ефективно діяти в ній*

1. Ціннісно-сміслова компетентність. Це компетентність у сфері світогляду, пов'язана з ціннісними орієнтирами учня, його здатністю бачити та розуміти навколишній світ, орієнтуватись у ньому, усвідомлювати свою роль і призначення, творчу спрямованість, уміти вибирати цільові та значеннєві установки для своїх дій і вчинків, приймати рішення. Дана компетентність забезпечує механізм самовизначення учня в ситуаціях навчальної й іншої діяльності. Від неї залежать індивідуальна освітня траєкторія учня та програма його життєдіяльності в цілому.

2. Загальнокультурна компетентність. Коло питань, в яких учень повинен бути добре обізнаний, мати пізнання та дуже широкий досвід діяльності: це особливості національної та загальнолюдської культури, духовно-моральні основи життя людини й людства, окремих народів, культурологічні основи сімейних, соціальних, суспільних явищ і традицій, роль науки та релігії в житті людини, їх вплив на світ, компетентності в побутовій і культурно-дозвілєвій сфері, наприклад, володіння ефективними способами організації вільного часу. До цього ж

відноситься досвід засвоєння учнем наукової картини світу, що розширюється до культурологічного й загальнолюдського розуміння світу.

3. Навчально-пізнавальна компетентність. Це сукупність компетентностей учня у сфері самостійної пізнавальної діяльності, що включає елементи логічної, методологічної, евристичної, загальнонавчальної діяльності, співвіднесеної з реальними об'єктами, які пізнаються учнем. Сюди входять знання й уміння організації цілепокладання, планування, генерації ідей, аналізу, рефлексії, самооцінки навчально-пізнавальної діяльності. Стосовно досліджуваних об'єктів учень опановує креативні навички продуктивної діяльності: добуванням знань безпосередньо з реальності, володінням прийомами дій у нестандартних ситуаціях, евристичними методами рішення проблем. У рамках даної компетентності визначаються вимоги відповідної функціональної грамотності: уміння відрізнити факти від домислів, володіння вимірjuвальними навичками, використання ймовірнісних, статистичних та інших методів пізнання.

4. Інформаційна компетентність. За допомогою реальних об'єктів (телевізор, магнітофон, телефон, факс, комп'ютер, принтер, модем, копір тощо) й інформаційних технологій (аудіо-, відеозапис, електронна пошта, ЗМІ, Інтернет) формуються вміння самостійно шукати, аналізувати та відбирати необхідну інформацію, організовувати, перетворювати, зберігати та передавати її. Дана компетентність забезпечує навички діяльності учня стосовно інформації, що міститься в навчальних предметах та освітніх галузях, а також у навколишньому світі.

5. Комунікативна компетентність. Включає знання необхідних мов, способів взаємодії з оточуючими й окремими людьми та подіями, навички роботи у групі, відігравання різних соціальних ролей у колективі. Учень має вміти презентувати себе, написати лист, анкету, заяву, поставити запитання, вести дискусію й ін. Для освоєння даної компетентності в навчальному процесі фіксується необхідна й достатня кількість реальних об'єктів комунікації та способів роботи з ними для учня кожного ступеня навчання в рамках кожного досліджуваного предмета чи освітньої галузі.

6. Соціально-трудова компетентність означає володіння знаннями та досвідом у сфері громадянсько-суспільної діяльності (виконання ролі громадянина, спостерігача, виборця, представника тощо), у соціально-трудовій сфері (права споживача, покупця, клієнта, виробника), у сфері сімейних стосунків та обов'язків, у питаннях економіки та права, у галузі професійного самовизначення. У дану компетенцію входять, наприклад, уміння аналізувати ситуацію на ринку праці, діяти відповідно до особистої та суспільної вигоди, володіти етикою трудових і громадських взаємин. Учень опановує мінімально необхідні для життя в сучасному суспільстві навички соціальної активності та функціональної грамотності.

7. Компетентність особистісного самовдосконалення спрямована на засвоєння способів фізичного, духовного й інтелектуального саморозвитку, емоційної саморегуляції та самопідтримки. Реальним об'єктом у сфері даної компетентності виступає сам учень. Він опановує способи діяльності у власних інтересах і можливостях, що виражається в його безперервному самопізнанні, розвитку необхідних сучасній людині особистісних якостей, формуванні психологічної грамотності, культури мислення та поведінки. До даної компетентності відносяться правила особистої гігієни, турбота про власне здоров'я, статева грамотність, внутрішня екологічна культура. Сюди ж входить комплекс якостей, пов'язаних з основами безпечної життєдіяльності особистості.

Перелік ключових компетентностей дається нами в найбільш загальному вигляді та має потребу в деталізації як за віковими ступенями навчання, так і за навчальними предметами й освітніми галузями¹»

Також

1. Спілкування державною (і рідною у разі відмінності) мовами
2. Спілкування іноземними мовами
3. Математична компетентність
4. Основні компетентності у природничих науках і технологіях
5. Інформаційно-цифрова компетентність

¹ <http://osvita.ua/school/method/2340/>

6. Уміння вчитися впродовж життя
7. Ініціативність і підприємливість
8. Соціальна та громадянська компетентності
9. Обізнаність та самовираження у сфері культури
10. Екологічна грамотність і здорове життя.

Предметна компетентність – це здатність учня успішно застосовувати сукупність знань і способів дій із певного предмета під час уроку або згідно з життєвою ситуацією.

При плануванні навчальної діяльності, постановці цілей та завдань навчання вчитель має їх співвідносити із завданнями розвитку ключових та предметних компетентностей, які охарактеризовано у спеціальній таблиці в пояснювальних записках навчальних програм.

Структура навчальних програм для кожного класу містять такі компоненти:

- пояснювальну записку;
- зміст навчального матеріалу, який представлено в таблиці, що складається з двох частин (у лівій - очікувані результати навчально-пізнавальної діяльності учнів із конкретизацією знаннєвого, діяльнісного та оцінно-ціннісного компонентів, у правій - зміст навчального матеріалу навчання);
- список навчальної літератури.

Наскрізнi змістові лінії

У навчальній програмі виокремлено наскрізнi змістові лінії. Усього виділено 4 наскрізнi змістові лінії (однакові для всіх навчальних предметів):

- Екологічна безпека та сталий розвиток
- Громадянська відповідальність
- Здоров'я і безпека
- Підприємливість та фінансова грамотність

Наскрізнi змістові лінії відбивають провідні соціально й особистісно значущі ідеї, що послідовно розкриваються у процесі навчання і виховання учнів, та є засобом інтеграції навчального змісту, корелюються з ключовими компетентностями, опанування яких забезпечує формування ціннісних і світоглядних орієнтацій учнів, що визначають їхню поведінку в життєвих ситуаціях.

Знаннєвий компонент

– це перелік необхідних для засвоєння кожним учнем знань з тієї чи іншої галузі

Діяльнісний компонент

- перелік конкретних умінь і навичок...

Оцінно-ціннісний компонент

- умінь, пов'язані з оцінкою (самооцінкою) на основі спостережень учнів.

Формування ключових компетентностей потребує залучення різноманітних навчальних ресурсів.

Очікувані результати навчальної діяльності учнів перенесені у лівий стовпчик програми, вони є необхідними предметними компетентностями, і в той же час, відповідають змістовим наскрізним темам.

Компетентнісний підхід

Упровадження компетентнісного підходу зумовлює використання завдань, виконуючи які, учні зможуть:

- навчитись застосовувати знання у нетипових ситуаціях;
- розв'язувати завдання, що пов'язані з власною життєдіяльністю;
- навчитись формулювати оцінні судження щодо себе як соціальної складової частини живої природи.

Виконуючи компетентнісно орієнтовані завдання, учні мають навчитися

- знаходити потрібну інформацію;
- виокремлювати головне з прочитаного або почутого;
- точно формулювати свої думки;
- планувати свої дії;
- обирати спосіб дії в певних ситуаціях;
- оцінювати отриманий результат і критично ставитися до нього;
- самоорганізовуватися;
- застосовувати знання, вміння, навички у ситуаціях, що виникли.

Для завдань такого типу характерне:

- діяльнісне спрямування;
- моделювання життєвої ситуації;
- актуальність запитань, що розглядаються;
- наявність певних складників структури завдання.

Такі навчальні завдання, як правило, міжпредметного змісту і пов'язані з життєвими ситуаціям й загальнокультурними цінностями.

До компетентнісно орієнтованих завдань відносять

- *практико-орієнтовані*, спрямовані на найпростіші практичні потреби і тому мають ціннісну орієнтацію. Вони можуть подаватися у вигляді навчального проекту;
- *особистісно-орієнтовані*, під час розв'язування яких учень має, окрім знань і вмінь, проявити особистісний потенціал (усвідомлювати зв'язок фізичної культури з проблемами життя людини, оцінювати й робити висновки щодо ролі діяльності людини

в побудові картини світу, обґрунтовувати судження про смисл пізнання людиною природи);

- *проблемно-пошукові*, які виконуються на основі реального або мисленнєвого (уявного) експерименту;
- *ціннісно-орієнтовані*, що розглядають проблеми безпеки життєдіяльності і здоров'я людини, екологічного стану довкілля;
- завдання, пов'язані з *комунікативними потребами* людини. У змісті таких задач розглядається природничо-наукова основа зв'язків між людьми..., діяльності естетичного спрямування та спорту (пояснення феноменів довкілля, використання матеріалів для мистецької діяльності та спортивних досягнень людини на основі природничих наук). Такі завдання особливо важливі для виконання веб-квестів.

Компетентнісно-орієнтовані завдання (задачі) у своєму змісті містять

- мотивацію (стимул), що є введенням у проблему (бажано практико-орієнтовану) і відповідає на запитання «з якою метою треба це робити?»;
- формулювання завдання – відповідає на запитання «що саме треба зробити?». Учень має чітко визначити для себе суть завдання: відповісти на запитання, систематизувати перелічені речовини (реакції, умови), позначити, прочитати і висловити думку, обчислити, порівняти, оцінити тощо;
- інформацію (додаткову), необхідну для розв'язання задачі. Ця частина відповідає на запитання «чому?»;
- перевірку (критерії) – результат виконання – відповідає на запитання «що, в якій формі треба зазначити?».

Особистісне спрямування змісту завдання вимагає наявності в ньому мотиву.

Учень має бачити в діяльності особистісний сенс і цінність. Мотиваційними прийомами, що їх можна задіяти при складанні компетентнісно орієнтованих завдань, можуть бути:

- зацікавлення учня у збагаченні життєвого досвіду;
- врахування індивідуального стилю мислення;
- включення до змісту життєвого контексту;
- надання можливості отримати позитивні емоції у процесі спілкування.

Особистісна орієнтація при створенні компетентнісно орієнтованих завдань передбачає поєднання знаннєвого складника (як частини життєвого досвіду) з формуванням світосприйняття і особистісних ціннісних якостей (пізнавальна, етична, екологічна спрямованість тощо). Як результат, учні отримують не

лише знання про світ та вміння взаємодіяти з ним, а й навички соціальних відносин.

Компетентнісне та особистісно орієнтоване навчання гарантує не лише отримання учнем знань, умінь і навичок з предмета, а й усвідомлення навіщо вони потрібні і де він їх зможе застосувати в житті.

Під час розроблення компетентнісно орієнтованих завдань необхідно врахувати усі складники - знаннєвий, діяльнісний і ціннісний - і передбачити:

- який досвід отримає учень у результаті їх виконання;
 - підібрати форми завдань, оптимальні для певного уроку;
 - сформулювати зміст завдань, відібрати до нього інформаційний матеріал;
 - співвіднести завдання зі змістом матеріалу, що вивчається.
-

Власне компетентнісно орієнтоване завдання, завжди передбачає виявлення всіх трьох складників предметної компетентності.

Інваріантна складова Типових навчальних планів, до якої входить навчальний предмет «Фізична культура», є однаковою для всіх загальноосвітніх навчальних закладів незалежно від підпорядкування та форми власності.

У контексті [Концепції «Нової української школи»](#) школа має навчити дітей використовувати знання і вміння, отримані в процесі навчання, для вирішення повсякденних проблем і життєвих ситуацій. Тому заняття фізичною культурою повинні увійти до звички школяра.

Рух, змагання, самоствердження – природна суть фізичної культури і спорту.

Мета навчального предмета

Основною метою навчального предмета «Фізична культура» є:

- формування в учнів стійкої мотивації щодо збереження свого здоров'я, фізичного розвитку та фізичної підготовленості;
- гармонійний розвиток природних здібностей та психічних якостей;
- використання засобів фізичного виховання в організації здорового способу життя.

Навчальний предмет «Фізична культура» надає змогу:

- створити цілісну уяву про вплив занять фізичними вправами на розвиток особистості;
- оволодіти технікою рухових дій;

- набути навичок організації та методики проведення найпростіших форм занять фізичною культурою;
- сприяти профілактиці шкідливих звичок тощо.

Опанування змісту фізичної культури, як базового навчального предмета здійснюється за навчальними програмами, які мають відповідний гриф Міністерства освіти і науки України.

Про оновлену програму

З 2017/2018 навчального року набирає чинності оновлена навчальна програма «Фізична культура» для 5-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів, у якій імплементовано² компетентнісний підхід до вивчення предмета.

Структура оновленої програми є максимально інформативною для вчителя. Дана структура дозволяє вчителю більш об'єктивно оцінити досягнення учня. **У програмі чітко висвітлені знаннєвий, діяльнісний та ціннісний компоненти.**

Навчання – це продукт кількості, можливостей і якості викладання.

Якщо вчитель зробить постійну якість, у нього буде кращий результат. Якщо змінюєте якість викладання, то можете змінити і результат. Важливо навчати школярів як навчатись, поєднувати нові знання зі старими.

Інваріантна складова

Навчальна програма побудована за модульною системою. Вона містить інваріантну (обов'язкову) та варіативну складову. До інваріантної частини належать:

- теоретико-методичні знання;
- загальна фізична підготовка.

Зміст цих модулів реалізовується упродовж кожного уроку.

Варіативна складова

Практично кожен вид спорту може бути представлений у вигляді варіативного модуля.

Фахівці фізичної культури можуть розробляти свої варіативні модулі до цієї програми. Програми варіативних модулів мають пройти експертизу, отримати гриф Міністерства освіти і науки України та бути оприлюдненими для загального користування. Отже, кількість варіативних модулів з часом має зростати.

Змістове наповнення варіативної складової навчальний заклад формує самостійно із модулів, запропонованих навчальною програмою. На

² Наповнено, втілено

опанування обраних модулів відводиться приблизно однакова кількість годин, **але не менше ніж 18 годин. Однак, не виключається можливість мотивованого збільшення чи зменшення кількості годин на вивчення окремих модулів.**

Критеріями відбору варіативних модулів є: наявність матеріально-технічної бази, регіональні спортивні традиції, кадрове забезпечення та бажання учнів. Бажання учнів визначається обов'язковим опитуванням. Перед початком навчального року шкільне методичне об'єднання розглядає вибір та розподіл варіативних модулів у кожному класі.

Про медичні групи

Відповідно до Інструкції про розподіл учнів на групи для занять на уроках фізичної культури, затвердженої наказом МОЗ та МОН від 20.07.2009 № 518/674, учні розподіляються на основну, підготовчу та спеціальну медичні групи.

Для основної медичної групи фізична підготовка проводиться в повному обсязі згідно з навчальними програмами з урахуванням індивідуальних особливостей розвитку дитини.

Учні, які за станом здоров'я віднесені до підготовчої медичної групи, обов'язково відвідують уроки фізичної культури та **опановують навчальний матеріал відповідно до вимог навчальної програми. Участь у змаганнях – за додатковим дозволом лікаря.**

Учні, які за станом здоров'я віднесені до спеціальної медичної групи, обов'язково відвідують уроки фізичної культури, але виконують корегувальні вправи і вправи для загального фізичного розвитку, які їм не протипоказані.

Учні, незалежно від рівня фізичного розвитку та медичної групи, а також тимчасово звільнені від фізичних навантажень, повинні бути обов'язково присутніми на уроках фізичної культури. Допустиме навантаження для учнів/учениць, які за станом здоров'я належать до підготовчої та спеціальної медичних груп, **установлює вчитель фізичної культури.**

Домашні завдання

Домашні завдання для самостійного виконання фізичних вправ учні/учениці отримують на уроках фізичної культури. Вони мають бути спрямовані на підвищення рухового режиму у вільний час, досягнення рекреаційно-оздоровчого ефекту. У разі відставання учня/учениці у розвитку фізичних якостей учитель (а у 8–9 класах разом з учнем/ученицею) складає індивідуальну програму фізкультурно-оздоровчих занять, де вказується завдання занять, фізичні вправи, послідовність їх виконання, кількість повторень, інтервали відпочинку, засоби самоконтролю, відмітки про виконання завдання. Самостійні заняття за індивідуальною програмою надають учневі/учениці додаткові бонуси при оцінюванні навчальних досягнень.

Методика

Вчитель має вільний вибір форм організації навчально-виховного процесу, способів навчальної взаємодії, методів, прийомів і засобів реалізації змісту освіти. Водночас вчителю забезпечується право самостійно переносити теми уроків, відповідно до засвоєння учнями навчального матеріалу, визначати кількість годин на вивчення окремих тем.

- здійснювати особистісно орієнтований підхід до навчання учнів за статевими та індивідуальними особливостями фізичного розвитку, а також з урахуванням їхніх потреб і нахилів;
- навчити учнів «слухати» і «оцінювати» свій фізичний стан;
- добирати і використовувати різноманітні засоби свого фізичного вдосконалення.

Оцінювання

Для оцінювання розвитку фізичних якостей використовуються навчальні нормативи, які розроблено для кожного року вивчення модуля. **Навчальні нормативи є орієнтовними.** Порядок їх проведення визначає вчитель відповідно до календарно тематичного планування. Учні, які за станом здоров'я віднесені до підготовчої медичної групи, оцінюються за теоретико-методичні знання, техніку виконання вправ, складання відповідних нормативів, які їм не протипоказані.

При оцінюванні навчальних досягнень з фізичної культури також враховуються: особисті досягнення школярів протягом навчального року; ступінь активності учнів на уроках; залучення учнів до занять фізичною культурою в позаурочний час; участь у змаганнях всіх рівнів.

Для попередження нещасних випадків слід дотримуватись вимог безпеки під час проведення занять, а особливо, при складанні навчальних нормативів, коли учні виконують вправи з максимальним навантаженням.

У період з 01.09 до 01.10 кожного навчального року з метою адаптації учнів до навантажень на уроках фізичної культури прийом навчальних нормативів не здійснюється, а також обмежується виконання вправ з максимальною інтенсивністю.

Навчально-методичне забезпечення, рекомендоване Міністерством до використання в навчальних закладах, зазначено у Переліках навчальних програм, підручників та навчально-методичних посібників, розміщених на офіційному веб-сайті Міністерства освіти і науки України (www.mon.gov.ua) та веб-сайті Інституту модернізації змісту освіти (www.imzo.gov.ua).

Перелік деяких корисних ресурсів для самоосвіти учнів

Електронні підручники, курси

<http://disted.edu.vn.ua/>

<https://dystosvita.gnomio.com/>

<http://itknyga.com.ua>

http://itknyga.com.ua/index/onlajnovi_seredovishha_shkil/0-19

Ресурси для навчання програмуванню

<https://www.playcodemonkey.com/>

<https://blockly-games.appspot.com/>

<https://code.org/>

<https://www.e-olymp.com/uk/>

26.08.2017